

Uitkomsten kostprijsonderzoek Wmo- begeleiding en adviestarief 2027 Gemeenten Coevorden en Borger-Odoorn

Definitief
19-05-2026

Auteurs

Dr. ir. Niels Uenk
Noah Stolwijk Msc.

1. Aanleiding

De gemeenten Coevorden en Borger-Odoorn wensen reële tarieven vast te stellen voor de Wmo-voorzieningen individuele begeleiding, dagbesteding en vervoer van en naar dagbesteding (regulier en rolstoel). De directe aanleiding hiervoor is een nieuw inkooptraject met als doel voor deze zorgproducten tot nieuwe contracten te komen per 1 januari 2027.

Hiertoe hebben de gemeenten aan PPRC de opdracht gegeven om kostprijsonderzoek uit te voeren. Deze rapportage beschrijft de uitgangspunten voor het reële tarief, de wijze waarop PPRC dit kostprijsonderzoek heeft aangepakt, de resultaten van het onderzoek en het daaruit voortvloeiende advies aan de gemeenten ten aanzien van het tarief.

2. Uitgangspunten en methodiek

2.1. Juridisch kader

Op grond van de AMvB reële prijs Wmo zijn gemeenten verplicht om voor Wmo-diensten een prijs te betalen die in een redelijke verhouding staat tot de kwaliteit van die voorzieningen. Hierbij moeten gemeenten rekening houden met (1) de kosten van de beroepskracht, (2) redelijke overheadkosten, (3) kosten voor niet-productieve uren als gevolg van ziekte, verlof, scholing en werkoverleg, (4) reis- en opleidingskosten, (5) indexatie van de reële prijs, en (6) overige kosten die voortvloeien uit de eisen die gemeenten aan een dienst stelt.

Uit jurisprudentie is verder duidelijk dat:

- gemeenten voldoende moeten motiveren en onderbouwen dat de door hen vastgestelde tarieven reëel zijn;
- gemeenten bij het vaststellen van reële tarieven rekening moeten houden met de lokale uitvoeringspraktijk.

Voorts is van belang dat een reëel tarief niet voor elke zorgaanbieder kostendekkend hoeft te zijn. Dat zou immers betekenen dat de zorgaanbieder met de hoogste kosten de prijs bepaalt.

Het kostprijsonderzoek beoogt daarmee om tarieven vast te stellen die in een **redelijke verhouding tot de kwaliteit** staan voor een **gemiddeld efficiënte zorgaanbieder**.

2.2. Methodiek kostprijs

Dit kostprijsonderzoek heeft als doel reële tarieven vast te stellen voor individuele begeleiding, dagbesteding en vervoer van/naar dagbesteding zoals de opdrachtgever in 2027 zal gaan hanteren. De volgende producten vallen binnen de scope van dit onderzoek:

Zorgproducten	Declaratie-eenheid
Individuele begeleiding Licht	Uur
Individuele begeleiding Regulier	Uur
Individuele begeleiding Zwaar	Uur
Dagbesteding Licht	Dagdeel
Dagbesteding Regulier	Dagdeel
Dagbesteding Zwaar	Dagdeel
Vervoer van en naar dagbesteding (regulier)	Retour (drie staffels)

Tabel 1 – Zorgproducten binnen de scope van dit onderzoek

In dit kostprijsonderzoek baseren wij ons voor de zorgvormen individuele begeleiding en dagbesteding primair op kostprijsinformatie die wij hebben verzameld via een uitvraag onder de gecontracteerde zorgaanbieders voor deze producten. In totaal hebben elf aanbieders kostprijsinformatie aangeleverd.

Ten aanzien van vervoerstarieven is geen uitvraag gedaan. Deze tarieven zijn afgeleid van de NZa Beleidsregel prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis 2026. Let op: de gemeenten gaan uit van regulier vervoer waarbij de aanbieder eigen vervoersmiddelen inzet en het vervoer dus niet uitbesteed. Als aanbieders niet over eigen vervoersmiddelen beschikken of er is behoefte aan rolstoelvervoer dan organiseren gemeenten het vervoer zelf.

De uitwerking van deze methodiek wordt beschreven in de volgende stappen.

2.2.1. Stap 1 – Ophalen van kostprijsinformatie bij de lokale uitvoeringspraktijk

Voor het ophalen van kostprijsinformatie hebben wij een rekentool uitgestuurd met de producten, zoals deze door de gemeenten Coevorden en Borger-Odoorn worden ingekocht. De productbeschrijvingen van de betreffende producten en instructies voor het juist invullen van de rekentool zijn meegestuurd. Aan de hand van deze informatie konden zorgaanbieders bepalen welke parameterwaarden voor hen representatief zijn.

De rekentool is uitgestuurd naar alle gecontracteerde zorgaanbieders. Zorgaanbieders hebben gedurende de invul-fase voortdurend de mogelijkheid gehad om contact met PPRC op te nemen bij vragen over de rekentool. Hiervan is door enkele aanbieders gebruik gemaakt.

2.2.2. Stap 2 – Valideren en verwerken kostprijsinformatie en vaststellen concept adviestarieven

Tijdens de verwerking van de aangeleverde kostprijsinformatie nemen wij contact op met aanbieders als er gegevens ontbreken in de rekentools of als we vermoeden dat er onjuiste informatie is ingevuld. Dit kan te maken hebben met significante verschillen ten opzichte van andere aanbieders, benchmarks, of evident foutief ingevulde informatie.

2.2.3. Stap 3 – Normeren op basis van eerdere kostprijsonderzoeken en relevante benchmarks

Op grond van de aangeleverde kostprijsinformatie komt PPRC tot normwaarden voor alle kostprijsfactoren. Tenzij het ergens expliciet is vermeld, is ons uitgangspunt het ongewogen gemiddelde van de aangeleverde kostprijsinformatie van de aanbieders in dit onderzoek.

Voor dagbesteding heeft een beperkt aantal aanbieders kostprijsinformatie aangeleverd. Daarom betrekken we in onze analyse voor dagbesteding ook een benchmark op basis van een viertal kostprijsonderzoeken (drie onderzoeken van PPRC, één van een extern bureau) om uitkomsten mee te valideren. Deze benchmark is naast de aangeleverde informatie van aanbieders gebruikt voor de opbouw van de functiemix, productiviteit en groeps grootte.

2.2.4. Stap 4 – wederhoor bij aanbieders en verwerking reacties op conceptuitkomsten

Na afronding van de analyses en het opstellen van de concept uitkomsten en advies-tariefopbouw zijn de uitkomsten in deze rapportagevorm voorgelegd aan de zorgaanbieders. Zij hebben kunnen reageren op de uitkomsten en suggesties kunnen doen voor bijstelling. Drie aanbieders hebben gereageerd op de conceptuitkomsten. Naar aanleiding van deze reacties is enkel de functiemix voor dagbesteding regulier nog beperkt bijgesteld. Er is geen aanleiding voor andere wijzigingen.

3. Kostprijsmodel

Het in dit onderzoek gehanteerde kostprijsmodel is gebaseerd op de VNG Wmo rekentool 2026. Tabel 1 biedt een overzicht van de verschillende kostprijsfactoren die in dit kostprijsonderzoek zijn meegenomen.

Factoren	Omschrijving
Loonkosten – de mix van functies, opleidingsniveaus en inschaling	Dit omvat de salariskosten van de hulpverlener(s) die worden ingezet om de diensten te verlenen. Loonkosten volgen uit de cao-inschaling en trede, deze zijn gekoppeld aan opleidingsniveaus.
Opslagen	Via opslagen houdt het model rekening met de vakantietoeslag, eindejaar toeslag en eventueel onregelmatigheidstoeslag.
Sociale lasten inclusief pensioenpremies	Dit betreft de werkgeverslasten als gevolg van verplichte verzekeringen en het werkgeversdeel van pensioenpremies.
Productiviteit	Dit betreft een correctie op de kosten voor niet-declarabele uren. Onder niet-declarabele uren vallen onder andere ziekteverzuim en verlof, tijd besteed aan scholing, administratie en overleg, en tijd die onverwachts niet declarabel is in verband met no show van de cliënt.
Overhead	De overheadkosten betreffen de kosten van de organisatie waarin de hulpverleners die ondersteuning bieden werkzaam zijn. Dit omvat de personele overhead (kosten van management en ondersteunende functies), en overige kosten (alle overige, materiële kosten zoals ICT-kosten) en tevens overige personeelskosten en reiskosten. De overhead wordt berekend als opslagpercentage op directe personeelskosten.
Voeding, verzorging en overige hotelmatige kosten	De (eventuele) hotelmatige kosten, waaronder maar niet beperkt tot voeding, activiteiten tijdens dagbesteding, linnenservice en energiekosten.
Huisvestingskosten	De (eventuele) kapitaallasten instandhoudingskosten, inventariskosten en overige kosten die voortvloeien uit de locatie waar de hulp met verblijf plaats vindt. Deze kosten komen overeen met de 'NHC' en 'NIC' uit de Wet Langdurige Zorg.
Risico- en innovatie-opslag	Dit betreft een opslagpercentage voor marge, risico en innovatie.

Tabel 2 – Kostprijsfactoren

4. Opbouw tarieven individuele begeleiding en dagbesteding

4.1. Inschaling per opleidingsniveau

Wij hanteren een opbouw waarin opleidingsniveaus relateren aan een gemiddelde inschaling in cao-schaal en trede. We gaan voor de producten binnen dit onderzoek uit van vier relevante cao's: GGZ, Gehandicaptenzorg (GHZ), VVT en Sociaal Werk – elk met gelijk gewicht. Tabel 3 geeft voor de vier relevante cao's aan welke inschaling passend is bij de diverse opleidingsniveaus.

De inschaling van het personeel en de vertaling van opleidingsniveaus naar cao-schalen is gebaseerd op aangeleverde kostprijsinformatie, vacatureonderzoek en vele eerdere kostprijsonderzoeken van PPRC en andere onderzoeksbureaus.

Niveau	CAO			
	GGZ	GHZ	VVT	Sociaal Werk
MBO niveau 3	FWG 35	FWG 35	FWG 35	Schaal 4 80% Schaal 5 20%
MBO niveau 4	FWG 40 80% FWG 45 20%	FWG 40 80% FWG 45 20%	FWG 40 50% FWG 45 50%	Schaal 6
HBO	FWG 50 80% FWG 55 20%	FWG 50 80% FWG 55 20%	FWG 50 80% FWG 55 20%	Schaal 8

Tabel 3 – inschaling per opleidingsniveau en cao

Niet alle professionals zitten in de hoogste trede van de cao-schaal. Het uitgangspunt voor de periodiek-inschaling in dit onderzoek is 93% van het salaris in de hoogste reguliere trede van de schaal.

4.2. Opslagen

De opslagen voor vakantietoelage en voor de eindejaarsuitkering zijn vastgesteld op respectievelijk 8,08% en 8,49%. Dit is de uitkomst van de gelijke weging van de opslagen die voortkomen uit de relevante cao's (zie Tabel 4).

Opslag	GGZ	GHZ	VVT	Sociaal Werk	Gemiddelde
Opslag vakantietoelage	8,33%	8,00%	8,00%	8,00%	8,08%
Opslag eindejaarsuitkering	8,33%	8,33%	8,33%	8,96%*	8,49%

Tabel 4 – Opslagen vakantiegeld en eindejaarsuitkering

**De opslag voor eindejaarsuitkering in de cao Sociaal Werk heeft een andere grondslag dan de andere cao's. om in hetzelfde rekenmodel de opslag te verwerken, corrigeren we daarom de rekenfactor in plaats van de het rekenmodel.*

Doordat individuele begeleiding en dagbesteding in beginsel plaatsvinden tijdens reguliere werktijden is er geen sprake van onregelmatigheidstoelage (ORT).

4.3. Opleidingsmix per product

Om de opleidingsmix per product vast te stellen, houden wij rekening met de aangeleverde kostprijsinformatie. Daarnaast wegen wij ook de beroepskrachteisen uit het productenboek mee. Voor de producten dagbesteding is bovendien de input voor het kostprijsonderzoek naast een benchmark gelegd van vier representatieve kostprijsonderzoeken. Dit resulteert in de opleidingsmix per product in Tabel 5.

Zorgproducten	MBO 3	MBO 4	HBO
Individuele begeleiding Licht	45%	55%	
Individuele begeleiding Regulier		75%	25%
Individuele begeleiding Zwaar		30%	70%
Dagbesteding Licht	60%	40%	
Dagbesteding Regulier	35%	60%	5%
Dagbesteding Zwaar		80%	20%

Tabel 5 – opleidingsmix per product

4.4. Sociale lasten

De opslag voor pensioenpremies is gebaseerd op uitgangspunten uit het pensioenfonds zorg en welzijn 2026 en wordt gedifferentieerd berekend per functie in de functiemix op basis van onderstaande rekenparameters. Dit is het meest zuivere uitgangspunt.

Factor pensioenpremie	Waarde
OP premie (werkgeversdeel + werknemersdeel) 2026	25,90%
AOW franchise 2026	€ 17.283
Werkgeversdeel OP (obv cao)	50,00%

Tabel 6 - Sociale lasten: pensioenpremies werkgever

De opslag voor sociale lasten is gebaseerd op wettelijk verplichte percentages. Enkele percentages staan vast, andere kunnen variëren afhankelijk van de organisatie-omvang en inrichting. In dit onderzoek bedraagt deze opslag in totaal 20,09%. De WAO/WIA premie is gedifferentieerd en we hanteren de gemiddelde waarde van de aanbieders in dit onderzoek.

Sociale premies	Waarde
WAO / WIA (IVA en WGA) incl. opslag kinderopvang	7,53%
WW (uitgangspunt 85% vaste krachten, 15% flex-krachten)	3,74%
ZVW	6,10%
WHK	1,32%
WGA eigen risico; herverzekerd	1,40%
Totaal sociale lasten excl. pensioenpremies	20,09%

Tabel 7 - Sociale premies

4.5. Productiviteit

Het tarief dient rekening te houden met niet-declarabele activiteiten van de beroepskracht. Hiertoe onderscheidt het kostprijsmodel de volgende factoren:

- Verlof
- Ziekteverzuim
- Opleidingstijd
- Zakelijke reistijd (bij ambulante ondersteuningsvormen)
- Indirect cliëntgebonden tijd
- Niet-clientgebonden tijd
- No-show (*tijd die beroepskrachten kwijt zijn als gevolg van ongeplande no show*)

Het uitgangspunt voor het berekenen van de productiviteit is 1878 werkbare uren op jaarbasis, waar de diverse factoren op in mindering worden gebracht. In Tabel 9a en 9b staan de factorwaarden waarmee gerekend is. Deze waarden zijn gebaseerd op de gemiddelde aanleveringen van aanbieders.

De gemeenten hanteren het uitgangspunt dat enkel de direct cliëntgebonden tijd declarabel is, en dit uitgangspunt blijft ongewijzigd. Hier is in het kostprijsonderzoek van uitgegaan.

Productiviteitsfactor	Waarde
Contracturen per jaar	1878
Verlof incl. feestdagen	240 (12,8%)
Ziekteverzuim	150 (8,0%)
Netto uren	1488 (79,2%)

Tabel 8 – Netto werkbare uren na aftrek generieke factoren

Zorgproducten	Netto uren	Opleidingstijd	Reistijd	Indirect cliëntgeb.	Niet-clientgeb.	No-show
Individuele begeleiding Licht	1178 (62,8%)	36 (1,9%)	131 (7,0%)	56 (3,0%)	60 (3,2%)	25 (1,3%)
Individuele begeleiding Regulier	1160 (61,8%)	36 (1,9%)	131 (7,0%)	75 (4,0%)	60 (3,2%)	25 (1,3%)
Individuele begeleiding Zwaar	1135 (60,5%)	42 (2,2%)	131 (7,0%)	94 (5%)	60 (3,2%)	25 (1,3%)
Dagbesteding Licht	1335 (71,1%)	36 (1,9%)	n.v.t.	56 (3%)	60 (3,2%)	n.v.t.
Dagbesteding Midden	1335 (71,1%)	36 (1,9%)	n.v.t.	56 (3%)	60 (3,2%)	n.v.t.
Dagbesteding Zwaar	1335 (71,1%)	36 (1,9%)	n.v.t.	56 (3%)	60 (3,2%)	n.v.t.

Tabel 9 – Productiviteit

Bij dagbesteding is reistijd van hulpverleners niet aan de orde voor de productiviteit. No show is hier wel relevant, maar is verwerkt in de gemiddelde *effectieve groeps grootte* waarmee wij in het tarief rekenen.

4.6. Overhead en overige kosten

Overhead hangt typisch samen met de zorgvorm en de sector waarin organisaties actief zijn. Bovendien is bekend dat het overheadpercentage varieert tussen zorgaanbieders. Op basis van de opgaven van zorgaanbieders in dit onderzoek hanteren wij de onderstaande opslagpercentages voor overhead. Wij nemen overhead als opslag op de directe kosten als uitgangspunt. Dit percentage is het gemiddelde van alle aanbieders in dit onderzoek, waarbij per groep zorgproducten het gemiddelde is berekend.

Factoren overhead en overige kosten	Begeleiding individueel	Dagbesteding
Opslag voor overheadpersoneel en materiele overhead	22,25%	26,2%
Overige personeelskosten	2,53%	2,53%
Totale overhead en overige kosten	24,78%	28,68%

Tabel 10 – Opslag voor overhead

4.7. Risico en marge

Om de continuïteit van de aanbiedende organisaties te garanderen voor alle betrokken stakeholders dient er rekening gehouden te worden met financiële tegenvallers. Om deze financiële tegenvallers te kunnen opvangen is er een opslagpercentage opgenomen in de kostprijsberekening. Voor alle producten in dit onderzoek hanteren wij een opslag van **2,0%**.

4.8. Groepsgrootte / aantal cliënten per hulpverlener

Voor het vaststellen van de tarieven voor dagbesteding is de bezetting per hulpverlener een belangrijker parameter. Bij de complexere vormen van dagbesteding kan een hulpverlener minder cliënten helpen waardoor er voor deze producten een hoger tarief nodig is.

Product	Gemiddeld aantal cliënten per hulpverlener gepland	Percentage no show	Effectieve groepsgrootte
Dagbesteding Licht	8,0	8%	7,4
Dagbesteding Regulier	6,0	7%	5,6
Dagbesteding Zwaar	5,0	5%	4,8

Tabel 11 – Gemiddeld aantal cliënten per hulpverlener dagbesteding

Voor de groepsgrootte is de input van de zorgaanbieders voor dit onderzoek naast de benchmark gelegd, en sluit goed aan bij de gemiddelden in dit onderzoek.

4.9. Huisvestingskosten en cliëntgebonden kosten

Bij dagbesteding zijn huisvestingskosten en cliëntgebonden kosten voor onder andere voeding en verzorging van toepassing. Voor de diverse intensiteiten worden dezelfde waarden gehanteerd. De hoogte van de huisvestingskosten en de cliëntgebonden kosten is gebaseerd op de benchmark-onderzoeken en sluit aan bij de opgave van de meeste aanbieders in dit onderzoek.

Product	Huisvestingskosten	Clïëntgebonden kosten	Totale opslag
Dagbesteding	€ 8,46	€ 2,74	€ 11,20

Tabel 12 – opslagen verzorgingskosten en huisvestingskosten dagbesteding

4.10. Reiskosten

Bij de ambulante producten is er sprake van reisbewegingen van cliënt naar cliënt. Om de kosten die hierbij ontstaan te dekken rekenen wij in de tariefberekening met een opslag voor de reiskosten. De gemiddelde opgegeven reiskosten per uur in dit onderzoek bedragen € 2,10 per gewerkt uur voor individuele begeleiding.

4.11. PNIL

De meeste aanbieders hebben helemaal geen PNIL opgegeven in dit onderzoek. Met een gemiddeld aandeel van 1,34% PNIL en meerkosten van gemiddeld 5% komt de totale opslag op 0,07%.

5. Vervoerstarieven

Het vervoer van en naar de dagbesteding maakt onderdeel uit van dit kostprijsonderzoek. Voor vervoer gaan de gemeenten uit van regulier vervoer waarbij de aanbieders zelf over vervoersmiddelen beschikken. Als er sprake is van rolstoelvervoer of als aanbieders zelf geen vervoersmiddelen hebben, dan zullen de gemeenten het vervoer organiseren.

Voor regulier vervoer met eigen vervoersmiddelen hanteren gemeenten drie afstandsstaffels (enkele reisafstand client – dagbesteding):

- 0 tot 10 kilometer
- 11 tot 20 kilometer
- 21 tot 30 kilometer

De vervoerstarieven zijn niet uitgevraagd onder aanbieders, omdat er doorgaans te veel variatie in de tarieven optreedt voor betrouwbare resultaten. De vervoerstarieven zijn afgeleid van de NZa Beleidsregel prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis¹ 2026.

Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voor regulier vervoer 100% eigen vervoer;
- Toedeling van de NZa-staffels naar de product-staffels die gemeenten zullen hanteren conform onderzoek NZa vervoersdagen per afstand;
- Het richtpercentage Zilveren Kruis van NZa maximumtarieven van 97,1%

Op basis van deze uitgangspunten komen wij tot de vervoerstarieven in onderstaande tabel op prijspeil 2026.

¹ Beleidsregel BR/REG-26125a via https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_801805_22/1/#2a034895-d6b6-417a-858c-61d8be546bf8

Product	0 – 10 km	11 – 20 km	21 – 30 km
Vervoer regulier	€ 10,80	€ 24,51	€ 33,53

Tabel 13 – vervoerstarieven per staffel op prijspeil 2026

6. Resulterende tarieven

6.1. prijspeil 2026

Op basis van de vastgestelde kostprijsparameters zijn de tarieven berekend op prijspeil 2026. Deze tarieven staan in onderstaande tabel.

Zorgproducten	Tarief prijspeil 2026	Declaratie-eenheid
Individuele begeleiding Licht	€ 72,43	Uur
Individuele begeleiding Regulier	€ 81,53	Uur
Individuele begeleiding Zwaar	€ 90,69	Uur
Dagbesteding Licht	€ 45,07	Dagdeel
Dagbesteding Regulier	€ 57,79	Dagdeel
Dagbesteding Zwaar	€ 70,07	Dagdeel
Vervoerstarieven – zie Tabel 13	-	-

Tabel 14 – Tarieven 2026

6.2. Adviestarieven 2027

Om tot reële adviestarieven te komen voor 2027 is aanpassing voor kostenontwikkeling nodig. Wij adviseren de gemeenten om te indexeren met de voorlopige OVA voor het loongedeelte en met het prijsindexcijfer particuliere consumptie (PPC) voor het materiële gedeelte. Wij achtten een gewogen index van 90% OVA en 10% PPC het meest passend, met uitzondering van de vervoerstarieven. Hiervoor is de indexering met 100% PPC passend.

Deze wijze van indexering leidt tot de adviestarieven voor 2027 in tabellen 15 en 16.

Zorgproducten	Tarief prijspeil 2027	Declaratie-eenheid
Individuele begeleiding Licht	€ 75,14	Uur
Individuele begeleiding Regulier	€ 84,58	Uur
Individuele begeleiding Zwaar	€ 94,08	Uur
Dagbesteding Licht	€ 46,76	Dagdeel
Dagbesteding Regulier	€ 59,96	Dagdeel
Dagbesteding Zwaar	€ 72,69	Dagdeel

Tabel 15 – Tarieven 2027

Product	0 – 10 km	11 – 20 km	21 – 30 km
Vervoer regulier	€ 11,20	€ 25,43	€ 34,78

Tabel 16 – vervoerstarieven per staffel op prijspeil 2027